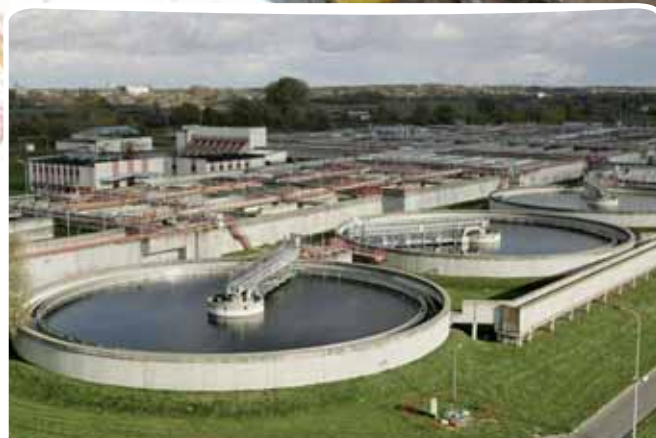

Jeden z najważniejszych projektów miejskich Gdańska

Gdański projekt wodno-ściekowy

Bernarda Ambroża-Urbanek

Zwyczaj się mówi, że dobre decyzje procentują w czasie... Trudno się z tym nie zgodzić, zwłaszcza jeśli na efekty nie trzeba zbyt długo czekać. Takie dobre decyzje podjęło bez wątpienia miasto Gdańsk, od 2006 r. realizujące jeden z największych i najważniejszych projektów miejskich – *Gdański projekt wodno-ściekowy* i już zaledwie po dwóch latach mogące się pochwalić imponującymi efektami!

Motywacji do prac nie brakuje – rosnące potrzeby i oczekiwania mieszkańców intensywnie rozwijającego się miasta, dobra koniunktura gospodarcza i atrakcyjność inwestycyjna regionu, ciągle rozwijający się i dochodowy obszar działalności turystycznej oraz potrzeba dorównania standardom Unii Europejskiej – to nie tylko podwoje, ale także główne zadania do realizacji *Gdańskiego projektu wodno-ściekowego*.

Inwestycje w gospodarkę wodno-ściekową na obszarze miasta Gdańsk miały swój początek już w latach 1996–1999 wraz z unowocześnieniem i pełnym zautomatyzowaniem oczyszczalni ścieków Gdańsk-Wschód. Był to nie tylko ważny etap budowy nowoczesnej infrastruktury wodno-ściekowej Gdańska, lecz przede wszystkim wyraz proekologicznej polityki miasta. W 2004 r., wraz z powołaniem spółki Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna, która dba o efektywność ekonomiczną

i organizacyjną gospodarki wodno-ściekowej na obszarze miasta, prace nad unowocześnieniem infrastruktury wodno-ściekowej nabrały większego tempa.

Głównym celem inwestycji określonej jako *Gdański projekt wodno-ściekowy* stało się dostosowanie systemu wodno-ściekowego Gdańska do potrzeb związanych z intensywnym rozwojem miasta, w szczególności zaś zapewnieniem wody pitnej o jakości wymaganej przez krajowe i unijne normy, ograniczeniem emisji zanieczyszczeń wód Morza Bałtyckiego oraz stworzeniem efektywnego systemu gospodarowania osadami ściekowymi. Dla potrzeb realizacji projektu określono główne obszary działań: bezpieczeństwo i zaopatrzenie w wodę, skanalizowanie miasta, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni oraz dostosowanie jakości wody do norm Unii Europejskiej. W ramach wymienionych obszarów założono 31 zadań inwestycyjnych na terenie miasta Gdańska, w tym także ścisłego centrum.

W ramach pierwszego z obszarów, obejmującego bezpieczeństwo i zaopatrzenie w wodę, założono budowę nowych oraz modernizację istniejących stacji uzdatniania wody, która pozwoli ograniczyć konieczność korzystania z ujęć powierzchniowych, przyczyniając się do polepszenia smaku wody, oraz monitoring przepływu wody w sieci wodociągowej, umożliwiające pełne korzystanie z posiadanych zasobów. Racjonalizacja przełoży się z kolei na eliminację problemu podtopień, powstałych na skutek wzrostu poziomu wody gruntowej, spowodowanych zmniejszeniem poborów wody z ujęć podziemnych. Odpowiednio rozbudowana sieć wodociągów i racjonalna gospodarka zasobami wodnymi przełoży się na zapewnienie bezpieczeństwa zaopatrzenia w wodę. Umożliwi to przyłączenie sieci lokalnych do wodociągu centralnego w ramach systemu pierścieniowego, gwarantującego dopływ wody do nowo powstałych dzielnic i osiedli.

W obszarze drugim, zakładającym pełne skanalizowanie miasta, ważnym działaniem jest wyrównanie poziomu skanalizowania poszczególnych dzielnic, które ze względu na położenie oraz trudności techniczne były pozbawione dostępu do sieci kanalizacyjnej. Istniejąca sieć przyjmuje 95% ścieków komunalnych liczącego 461 tysięcy mieszkańców miasta i odprowadza je do oczyszczalni ścieków Gdańsk-Wschód oraz oczyszczalni Zaspaspa. Dla potrzeb pełnego skanalizowania miasta istotną będzie realizacja zadań wpisanych w projekt nowoczesnego procesu oczyszczalni ścieków. Niezbędnymi działaniami jest tu przede wszystkim rozbudowa i modernizacja działającej od 1976 r., a przebudowanej w latach 1996–1999, oczyszczalni ścieków Gdańsk-Wschód oraz likwidacja oczyszczalni Zaspaspa. Jednym z głównych powodów, przemawiających za decyzją o zamknięciu powstałej w 1932 r. oczyszczalni Zaspaspa, jest jej bezpośrednie sąsiedztwo z terenami intensywnie zamieszkanymi oraz niespełnienie wymogów stawianych tego typu obiektom. Głównym problemem związanym z likwidacją planowaną na 2009 r. jest budowa kolektora tłoczego z Ołowianki do oczyszczalni Gdańsk-Wschód.

W planach realizacji obszaru czwartego założono poprawę jakości wody. Badania stanu przydatności wody do spożycia i jej jakości wskazują na zawartość związków manganu, żelaza, obecności zapachu siarkowodoru, zmętnienie i twardość. W ogólnym bilansie sporządzonym w 2003 r. – na rok przed powołaniem spółki Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna – 37,4% wody podanej do wodociągów lokalnych Gdańska spełniało dyrektywę unijną, a 39,7% normy krajowe, zaś w bilansie wody podanej do wodociągu centralnego Gdańska normy unijne i krajowe spełniało 87,1% wody¹. Do poprawy stanu jakości wody podawanej do sieci przyczyni się realizacja wymienionych powyżej zadań *Gdańskiego projektu wodno-ściekowego*. Stworzenie nowoczesnej infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz racjonalne gospodarowanie zasobami wody umożliwią osiągnięcie standardów europejskich i norm krajowych.

Realizacja *Gdańskiego projektu wodno-ściekowego* jest mocno osadzona w proekologicznej polityce Gdańska. Ograniczenie zanieczyszczeń wód powierzchniowych Zatoki Gdańskiej oraz wód w obszarach *Natura 2000*, a także polepszenie jakości wody w kąpieliskach możliwe będzie wraz z zamknięciem oczyszczalni ścieków Zaspaspa oraz modernizacją i rozbudową oczyszczalni Gdańsk-Wschód. Rozwiązany zostanie problem zagospodarowania osadów ściekowych poprzez budowę instalacji do termicznego przekształcania osadów ściekowych.

¹ Dane o ogólnym bilansie wody podanej do wodociągów lokalnych i wodociągu centralnego Gdańska pochodzą z Raportu o stanie miasta na rok 2003.

Gdański projekt wodno-ściekowy to ogromny projekt inwestycyjny, pod wieloma względami nietypowy i szczególnie. Jakkolwiek nie należy on do największych przedsięwzięć dofinansowanych przez Komisję Europejską z Funduszu Spójności, to jednak liczba i charakter prac predestynują go do miana bodaj najbardziej skomplikowanego pod względem przygotowania, a być może także realizacji.

Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna Sp. z o.o. (GIWK) jako właściciel systemu wodociągowo-kanalizacyjnego na terenie Gdańska, od początku istnienia była zaangażowana we wszelkie przygotowania do realizacji projektu, tj. projektowanie, przygotowanie programów funkcjonalno-użytkowych, uzyskanie praw do terenów, na jakich będą realizowane prace budowlane, przeprowadzenie procedur środowiskowych i uzyskanie decyzji środowiskowych, przygotowanie specyfikacji przetargowych oraz zorganizowanie samych przetargów. Wszystko to dla ponad 31 zadań inwestycyjnych, których łączna wartość kontraktowa przekroczy 750 mln zł.

Inwestycje są rozrzucone praktycznie po całym obszarze Gdańska, nie wyłączając ścisłego, zabytkowego centrum, a w kilku przypadkach wykraczają poza granice miasta. Ponadto ich charakter sprawia, że mamy do czynienia z całą gamą technologii i specjalności budowlanych: od robót ziemnych i rozbiórkowych, poprzez układanie, w tym metodą bezwykopową, rur i światłowodów, po prace kubaturowe i instalację urządzeń oraz całych ciągów technologicznych. Nierzadko prace te będą wykonywane w warunkach zwykłego funkcjonowania obiektów i systemów, co stawia dodatkowe wymagania. Wszystko to jest ograniczone sztywnym terminem ukończenia prac: przed 31 grudnia 2010 r., kiedy nastąpi zamknięcie perspektywy finansowej UE na lata 2004–2006.

Należy podkreślić, że poza zadaniami projektu spółka realizuje swe codzienne obowiązki w postaci zarządzania posiadaniem majątkiem i współdziałania z jego operatorem, przygotowywania pozostałych inwestycji, wydawania warunków technicznych dla rozbudowy sieci i uzgadniania dokumentacji oraz uczestnictwa w realizowaniu innych inwestycji prowadzonych przez miasto. Pod tym względem szczególnym wyzwaniem jest ogromny program inwestycyjny związany z organizowaniem Euro 2012. Z tego względu, choć niewyłącznie, GIWK rozpoczął przygotowania do realizacji drugiego etapu projektu, określającego zadania niezbędne do budowy stadionu oraz zagospodarowania jego otoczenia i przebudowy układu drogowego.

Jacek Skarbek
prezes zarządu Gdańskiej Infrastruktury Wodociągowo-Kanalizacyjnej Sp. z o.o.

Oczyszczalnia Gdańsk-Wschód zostanie też przystosowana do produkcji energii elektrycznej, co bezpośrednio przełoży się na ograniczenie jej poboru. Skanalizowanie obszarów do tej pory nieprzyłączonych do sieci oraz poprawa stanu sanitarnego na terenach zurbanizowanych zmniejszy niedogodności związane z istnieniem punktów zlewnych czy transportem nieczystości. Zostanie także zlikwidowane zagrożenie zanieczyszczenia gruntu i wód podziemnych przeciekami z nieuszczelnionych zbiorników oraz wyciekami.

Współpraca oraz zdjęcia: Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna Sp. z o.o.

GDAŃSKI PROJEKT

Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna Sp. z o.o.

www.gpws.pl
www.giwk.pl

WODNO-ŚCIEKOWY

woda dla pokoleń

- BUDOWA I ROZBUDOWA KANALIZACJI SANITARNEJ W OBSZARACH OBECNIE NIESKANALIZOWANYCH
Barniewice, Jasień-Wieś, Kietpino Górne, Klukowo, Lipce, Łostowice, Olszynka, Orunia, Osowa, Św. Wojciech, Wyspa Sobieszewska, Zabornia
- LIKWIDACJA OCZYSZCZALNI ZASPA I ROZBUDOWA OCZYSZCZALNI WSCHÓD
- BUDOWA 40 KM MAGISTRALI I SIECI WODOCIĄGOWEJ
- PRZEBUDOWA I BUDOWA GDAŃSKICH STACJI UZDATNIANIA WODY I UJĘĆ WODY
- BUDOWA SYSTEMU OPOMIAROWANIA I MONITORINGU DLA GDAŃSKIEGO UKŁADU WODOCIĄGOWEGO
- MODERNIZACJA GOSPODARKI OSADAMI ŚCIEKOWYMI NA TERENIE OCZYSZCZALNI WSCHÓD